

ἀποτριβίδια τά, Νάξ. ('Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτρίβω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. ἰδι.

Τὰ μετὰ τὴν πλάσιν τῶν ἄρτων ὑπολείμματα τῆς ζύμης εἰς τὴν σκάφην τοῦ ζυμώματος: *Τ' ἀποτριβίδια τῇ σκάφης ἐμάζωξα κ' ἤκαμα 'να μικρὸν γουλουράκι.* Συνών. ἀποτρίμματα (ιδ. ἀπότρίμμα 2), τριβίδια (ιδ. τριβίδι), τρίμματα (ιδ. τρίμμα).

ἀποτριβολίζω Νάξ. ('Απύρανθ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. τριβολίζω.

Τελειώνω τὸ τριβόλισμα, τὴν τρίτην ἀροτρίασιν τοῦ ἀγροῦ: *Χωράφι ἀποτριβολισμένο.*

ἀπότριβος ἐπίθ. Κύθν. Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀποτρίβω καὶ τῆς καταλ. -ος.

Ὁ ἐκ τῆς χρήσεως ἐφθαρμένος, ἐπὶ ἐνδυμάτων καὶ ὑποδημάτων ἐνθ' ἂν: *Ἀπότριβο φόρεμα Λακων.*

ἀποτρίβω Ἀθῆν. Θράκ. (Μυριόφ. Στέρν.) Πελοπν. (Μάν.) ἀποτρίβω Κρήτ. Νάξ. ('Απύρανθ.) ἀπουτίβον Σαμοθρ.

Τὸ ἀρχ. ἀποτρίβω.

1) Κάμνω ἐντρίβας, τρίβω Ἀθῆν. Κρήτ.: *Ἀποτρίβει με λάδι τὸ μέρος ποῦ πονεῖ Κρήτ.* Ἐτρίβε τὰ μάτια της καὶ ἀποτρίβότανε σὰν νὰ εἶχε ξυπνήσει ἐκείνη τὴ στιγμή (ἐκ παραμυθ.) Ἀθῆν. 2) Ρίπτω τὸ ἄνθος, ἐπὶ φυτῶν ὅταν ἀρχίζῃ ὁ σχηματισμὸς τοῦ καρποῦ Θράκ. (Μυριόφ. Στέρν.) Σαμοθρ.: *Ἀπότρίφαν τ' ἀμπέλια Μυριόφ.* Ἀπότρίψε ἡ μαναγουσα Στέρν. Ἀπουτίφαν τὰ λουλούδια Σαμοθρ. 3) Τελειώνω τὸ τρίψιμον Νάξ. ('Απύρανθ.) Πελοπν. (Μάν.): *Ἀπότρίψε πρώτα τὰ ροῦχα κ' ὕστερα πὰς Ἀπύρανθ.* Ὡσποὺν τὰν τ' ἀποτρίψω θὰ με πὰρ' ἡ νύχτα Μάν.

ἀποτριγυρίζω ἀμάρτ. ἀποτριγυρίζω Πόντ. ('Οφ.) ἀποτριγυρίζω Πόντ. (Τραπ.) ἀποτριγυρίζον Λέσβ. ἀποτριγυλίζω Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. τριγυρίζω.

1) Περικυκλώνω Πόντ. ('Οφ. Τραπ.): *Ἐπειτριγύρισαμε τὴ μεδῆ, ἐσκότωσαμε δύο μονχτερούδα (μεδῆ = δάσος) Ὅφ.* Ὁ δειμὼ ἐπειτριγύρισε μασε (δειμὼ = χειμῶν) αὐτόθ. Ἐπειτροσύλτσανε με τὰ σκυλλία νὰ τρώγ'νε με (με περιεκύκλωσαν τὰ σκυλλία διὰ νὰ με φάγουν) Τραπ. 2) Λοξοδρομῶ Λέσβ. Συνών. ἀναγυρίζω Α 3, ἀπογυρίζω Α 1, ἀπολογυρίζω 1.

ἀποτριγύρισμα τό, ἀμάρτ. ἀποτριγυρῶμα Λέσβ. ἀποτριγυλισμα Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτριγυρίζω.

1) Περικύκλωσις Πόντ. (Τραπ.) 2) Λοξοδρομία. Συνών. ιδ. ἐν λ. ἀπολογύρισμα.

ἀπότρίμμα τό, Θράκ. (Καλαμ.) Κίμωλ. Κρήτ. Σίφν. Χίος κ.ά. — Λεξ. Δημητρ.

Τὸ ἀρχ. οὐς. ἀπότρίμμα = τὸ ἀποτριφθέν. Εἰς τὴν σημασιολογικὴν ἐξέλιξιν συνετέλεσε καὶ τὸ νεώτερον ἀποτρίβω.

1) Ὑπόλειμμα ἐκ τρίψεως πράγματός τινος Λεξ. Δημητρ.: *Ρίξε 'ς τοῖς κόττες τ' ἀποτρίμματα τοῦ ψωμοῦ.*

2) Συνήθως πληθ., ἀποτρίβίδια, ὁ ιδ., Κίμωλ. Χίος κ.ά.: *Ἐκαμε τοῦ παιδοῦ ἓνα κουλούρι ἀπὸ τ' ἀποτρίμματα Χίος.* β) Ἀρτίσκος, κουλουράκι κατασκευαζόμενον ἀπὸ τὰ ὑπολείμματα τῆς ζύμης εἰς τὴν σκάφην τοῦ ζυμώματος Σίφν. Χίος κ.ά. Πβ. καὶ Ἡσύχ. «ὑπότρίμμα» ἐκ φοίνικος καὶ μέλιτος καὶ κυμίνου καὶ ἄλλων τινῶν ἀρτυμάτων ἔργον. Συνών. ἀποτρίμμιδο. 3) Ἐντρίβη

Κρήτ. 4) Ἡ πτώσις τοῦ ἄνθους φυτοῦ κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς καρποφορίας Θράκ. (Καλαμ.): *Τ' ἀνασόνια εἶν' ἀπάν' 'ς τ' ἀπότρίμμα.*

ἀποτρίμμιδο τό, Θήρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐς. τριμμίδι.

Ἀπότρίμμα 1 β, ὁ ιδ.

ἀποτριντάνωμαν τό, Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτριντανώνω.

Τὸ ὑπερβολικὸν τέντωμα.

ἀποτριντανώνω Πόντ. (Ἰμερ. Σάντ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ ἀγνώστου β' συνθετικοῦ.

1) Τεντώνομαι πολὺ Πόντ. (Σάντ.) 2) Φουσκώνω Πόντ. (Ἰμερ.): *Ἐπειριντάνωσαν τὰ ρωῖα τῇ χιτηνί* (οἱ μαστοὶ τῆς ἀγελάδος).

ἀποτρίτσωμαν τό, Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) ἀποτρίτσωμαν Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτρίτσώνω.

Τὸ νὰ τρέμῃ κάνεις ἀπὸ τὸ ψῦχος.

ἀποτρίτσώνω Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) ἀποτρίτσώνω Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. τριτσώνω.

1) Τρέμω ἐκ τοῦ ψύχους ἐνθ' ἂν: *Ἐξον κρύος τάρταρος, ἐπειτρίτσωσα Κερασ.* 2) Ἀποθνήσκω Πόντ. (Κερασ.)

ἀποτριχάκι τό, Νάξ. ('Απύρανθ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐς. ἀποτρίχι.

Μικρὸν ἀποτρίχι, ὁ ιδ.

ἀποτρίχι τό, Νάξ. ('Απύρανθ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐς. τρίχα.

Μικρὸν τεμάχιον ἢ ἀπόκομμα λωρίδος αἰγείου δέρματος διὰ τῆς ὁποίας ράπτονται τὰ ὑποδήματα τῶν ἐργατικῶν.

ἀποτρόμαγμαν τό, Πόντ. (Κερασ. Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτρομάζω.

1) Τὸ νὰ ἀποβάλλῃ τις τὸν φόβον Πόντ. (Τραπ.) 2) Τὸ νὰ τρομάξῃ τις πολὺ Πόντ. (Κερασ.)

ἀποτρομάζω Πόντ. (Ἰμερ. Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) — Α' Ἐφταλ. Μαζώχτρ. 201 καὶ 245.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. τρομάζω.

1) Ἀποβάλλω τὸν φόβον Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.): *Οὐδ' αὐτῶρα ἐτρόμαξα, αὐτῶρα ἐπειτρόμαξα Τραπ. Τρομάζ' καὶ ἀποτρομάζ' Χαλδ.* 2) Τρέμω πολὺ, φοβοῦμαι Πόντ. (Ἰμερ. Κερασ. Σάντ. Χαλδ. κ.ά.) — Α' Ἐφταλ. ἐνθ' ἂν. 245: *Ἀποτρομάζ' ἀπάν' 'ς σ' ἄλογον αὐτ' - ἀπάν' 'ς σὸ κεπὶν αὐτ' - ἀπάν' 'ς σὸ παιδὶν αὐτ' - ἀπάν' 'ς σὸ πρᾶμαν αὐτ' κτλ.* (φοβεῖται ὑπερβολικὰ διὰ τὸ ἄλογόν του, διὰ τὸν κῆπὸν του, διὰ τὸ παιδί του, διὰ τὸ πρᾶγμά του μήπως δηλ. συμβῇ κακόν τι ἢ ζημία τις εἰς αὐτά) Κερασ. Σάντ. *Νὰ μὴ τὰ δῇ ὁ κόσμος καὶ ἀποτρομάξῃ Α' Ἐφταλ. ἐνθ' ἂν. Καὶ μέσ. Κερασ.: Ἀτόσον ἀποτρόμαγμαν ἀποτρομάχεται!* Μετοχ. ἀποτρομαγμένος οὐς., ὁ μονογενὴς υἱὸς (περὶ τοῦ ὁποίου διαρκῶς φοβοῦνται οἱ γονεῖς μήπως πάθῃ τι) Ἰμερ. Τραπ. || Ἄσμ.

Ἀλλοὶ ποῦ εἶδ' τὰ μοναχὰ καὶ τ' ἀποτρομαγμένα

Ἰμερ. 3) Μετβ. προξενῶ εἰς τινα τρόμον, φοβίζω Α' Ἐφταλ. ἐνθ' ἂν. 201: *Ἀχ, πῶς μ' ἀποτρομάζεις, μάννα, μ' αὐτά σου τὰ ὄνειρα!*

ἀποτροχίζω πολλαχ. ποτροδίω Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. τροχίζω.

1) Στρέφω τοὺς ὀφθαλμοὺς μου ὀργίλως Κύπρ.: *Εἰντα ποτροδίεις τὰ μ-μάτια σου, θαρεῖς πῶς φοβοῦμαι σε! Διὰ τὴν σημ. πβ. ἀρχ. τροχίζομαι = περιστρέφομαι ὡς τροχός.*